

॥ श्री ॥

अथ श्री त्रिक्रमपंडिताचार्यसूत श्री नाबायणपंडिताचार्यरिचितः

॥ श्री मध्वरिजयः ॥

१. सप्तमः सर्गः

अथ हैमरते तटांतरे वदबीषंडरिशेषमंडितम् ।

पबमाश्रममाश्रयं श्रियः सकलज्जः स ददर्श रिश्रुतम् ॥ १.१ ॥

हिमरर्षरिप्रभासहाः पृथुसत्रप्रथिता दिरजाश्रयाः ।

अपि रिष्णुपदस्पृशोहलसनुभये यत्र रिचित्रशाथिनः ॥ १.२ ॥

श्ररणामृतगीर्णैर्दिर्जैः शुकमुखैः शुभपम्फिभिर्बुतम् ।

कमलेष्टतमस्त्रिबांतैःअपि हंसैः पबमैबमेचकैः ॥ १.३ ॥

सुमनोनिकरणे पृषितं स्त्रमनोहतीष्टदमल्लदुर्गमम् ।

अपबस्पबमंसबप्रजं ननु रैकुंठमिराच्युतालयम् ॥ १.४ ॥

तमिमं प्ररिशंतमाश्रमं द्र्यधिकत्रिंशदुदाबलक्षणम् ।

गुणसाररिदः कुतूहलाद अरलोक्यर्षय इत्यचिंतयन् ॥ १.५ ॥

कनकातुलतालसन्निभः कमलाक्षो रिमलेदुसन्मुखः ।

गजबाजगतिर्महाभुजः प्रतियान कोहयमपूर्पूर्षः ॥ १.६ ॥

अतिशांतरपुर्निशाकः स्त्रयमेकांतखरो दिराकः ।

इति नास्य गुणार्णवाकृतेःउपमानं भुरनेषु लभ्यते ॥ १.७ ॥

পৰমাশ্রমিণাং গতশ্রমো ননু চিহ্নানি বিভর্তি ধীৰধীঃ |
অপি মানুষভাৱবিগ্রহো বিপুলং বিস্ময়মাতনোতি নঃ || ৭.৮ ||

চতুৰ্শচতুৰাননঃ স্ৱয়ং পৱনো বা ব্লতিকপ আৱ্ৰজন |
শ্ৰুতিনাথদিদৃক্ষয়াহন্যথা ন খলু স্যান্নিখিলাগ্ৰ্যলক্ষ্মৱান || ৭.৯ ||

অৱলোকিতলক্ষণঃ স তৈঃ ইতি সংচিংত্য কুতূহলাকুলৈঃ |
অৱিলংবগতিন্যশাময়ত তৰুমাৰাত সুৰপাদপোত্তমম || ৭.১০ ||

মস্গৎৱচমুন্নতং ততং বহুশাখাফণসূনৰত্নকম |
ভগৱংতমনংতমংতিকে স্থিতমীশস্য নিষেৰণায় বা || ৭.১১ ||

অতিচিৱিচিৱপত্ৰিণং বহুৱৰ্ণং হৰিগোনিৱাৰকম |
মুনিনংদনমিংদিৰাপতেঃ অধিকেষ্টং পততামিৱাধিপম || ৭.১২ ||

অমৃতাত্মমহাফলপ্ৰদং দুৰৱাপং হৰিভক্তিৱৰ্জিতৈঃ |
শ্ৰিতসাধুপুৰাণভাৰতং নিগমং মূৰ্তমিৰোৰুশাখিনম || ৭.১৩ ||

অথ তস্য স ৱেদিকাংতৰে সুৱিশালে ৱিমলে মনোহৰে |
অৱলোকিতৱাননংতধীঃদিৱি দেৱানিৱ তাপসোত্তমান || ৭.১৪ ||

অপি সপ্ততয়া ৱিৰাজিতান গতসংখ্যান গুণিনো গুণোজ্জিতান |
অপি মন্যুমদাৱিৱৰ্জিতান গতভোগান পৱনাশনান সদা || ৭.১৫ ||

মুনিমংডলমধ্যৰ্তিনং ত্ৰিজগন্মংডলমংডনায়িতম ।
ইহ সত্যৱতীসুতং হৰিঃ পৰিপূৰ্ণপ্ৰমতিঃ সৰ্মৈক্ষত ॥ ৭.১৬ ॥

নিজহংকমলেহতিনিৰ্মলে সততং সাধু নিশাময়ন্নপি ।
অৱলোক্য পুনঃপুনৰ্নৰং তমসৌ ৰিস্মিত ইত্যচিংতয়ত ॥ ৭.১৭ ॥

অগণয়্যগুণাৰ্ণৰোহমলঃ স হি নাৰায়ণ এষ কেৱলম ।
ৰিধিনাহনুসৃতং পৰাশৰাত সুষুৰে সত্যৱতী কিলাত্ৰ যম ॥ ৭.১৮ ॥

ধৱলেহস্য মনঃপয়োনিধৌ সদনুক্ৰোশগিৰীংদ্রলোলিতে ।
প্ৰকটীভৱতি স্ম সুন্দৰী দয়িতা দৈত্যৰিপোস্ত্ৰয়ীময়ী ॥ ৭.১৯ ॥

ইত এৱ পুৰাণগৌৰগৌ সমহাভাৰতপাৰিজাতকে ।
সতি জাতৱতি ৰ্যাজায়ত প্ৰৱৰং সূত্ৰগণামৃতং স্ৰয়ম ॥ ৭.২০ ॥

নিৰৱগ্ৰহমূৰ্ণুগ্ৰহং ৰিদধত পাংডুসুতাদিসঞ্জনে ।
অৱনাৱৰনায় সংৰিদাং সুচিৰায়ৈষ চচাৰ চাকুগীঃ ॥ ৭.২১ ॥

অধুনা কলিকালৰুতয়ে সৱিতেৰ ক্ষণদানুৰুতয়ে ।
জনদৃগ্ৰিষয়ৎৰমত্যজদ্ভগৱানাশ্ৰমমাৱসন্নিমম ॥ ৭.২২ ॥

তদিদং ৱপুৰস্য দৃশ্যতে দলিতেংদীৱৰসুন্দৰদ্যুতি ।
পৰমাজিনযোগপীঠগং মম চেতোনয়নাভিনংদনম ॥ ৭.২৩ ॥

অগণ্যগুণৈঃ সুপূৰিতং পৰিপূৰ্ণাগণিতাঅসদুগৈঃ ।
ইদমস্তসমস্তদূষণং সচিদানন্দময়ং হি কেৰলম ॥ ৭.২৪ ॥

কমলাকমলাসনানিলৈঃ বিহগাহীংদ্রশিৰেংদ্রপূৰ্ণকৈঃ ।
পদপদ্মৰজোহস্য ধাৰিতং শিৰসা হংত বহাম্যহং মুহুঃ ॥ ৭.২৫ ॥

প্রণমামি পদদ্রয়ং বিভোঃ ধ্বজরজ্রাংকুশপদ্মচিহ্নরত ।
নিজমানসৰাগপীডনাদৰুণীভূতমিৰাৰুণং স্ৰয়ম ॥ ৭.২৬ ॥

ননু কেৰলমেৰ বৈষ্ণৱং শ্ৰিতৱংতঃ পদমাঅৰোচিষা ।
তমসোহপ্যুভয়স্য নাশকা বিজয়ংতে নখৰা নৰং বৰিম ॥ ৭.২৭ ॥

সুকুমাৰতলাংগুলীমতোঃ পদয়োৰস্য নিগূঢ়গুল্ফয়োঃ ।
উপমানমহো ন লব্যতে কৱিৰ্যৈৰিতৰেতৰং বিনা ॥ ৭.২৮ ॥

উচিতাং গুরুতাং দধত ক্ৰমাত শূচি তেজস্ৱি সুবৃত্তমুত্তমম ।
ভজতোহত্র চ ভাজয়ত্যদো বিভুজংঘায়ুগলং সৰুপতাম ॥ ৭.২৯ ॥

অচলাসনযোগপট্টিকা বৰকক্ষ্যা সকৃদাপ্তমিষ্টদম ।
পৰিতোহপি হৰিঃ স্ফুৰংত্যহো অনিশং ধন্যতমেতি মে মতিঃ ॥ ৭.৩০ ॥

ৰুচিৰেণ বৰৈণচৰ্মণা ৰুচিৰাজদ্যুতিচাৰুৰোচিষা ।
পৰমোকনিতংবসংগিনা পৰমাশ্চৰ্যতয়া বিৰাজ্যতে ॥ ৭.৩১ ॥

তনুনিম্নসুনাভিশোভিতে রলিভে রাৰিজনাত আদধে |
প্রতনারতিসুংদৰে মৃদৌ উদৰেহস্মিন জগদংডমংডলম || ৭.৩২ ||

হৃদয়ে কৃতসজ্জনোদয়ে সুৰিশালে রিমলে মনোহৰে |
উভয়ং রহতি ত্ৰয়ীময়ং ভগৱান ব্ৰহ্মসুসূত্ৰমুত্তমম || ৭.৩৩ ||

অসমেহনধিকে সুসাধিতে নিজতাতে ৰৰিৰাশিদীধিতি |
প্রদদৌ ত্ৰিজগজ্জয়ধ্ৰজং ৰিধিৰেতদালসংগি ভূষণম || ৭.৩৪ ||

অৰিৱাৰিজলক্ষণোল্লসৎসুকুমাৰাৰুণ পাণিপদ্ময়োঃ |
পৃথুপীৰবৰ্ণত্ৰয়য়োঃ উপমাং নৈৰ লভামহেহনয়োঃ || ৭.৩৫ ||

ভজতাং ৰবতৰ্কমুদ্রয়া দ্যতি হস্তাগ্ৰমবোধমীশিতুঃ |
অধিজানু সমৰ্পিতং পৰং কৃতভূয়োভয়ভংগমংগলম || ৭.৩৬ ||

সততং গলতা স্ৰুতঃ শ্ৰুতিত্ৰিতয়েনেৰ নিকামমংকিতঃ |
সুৰিডংবিতকংবুৰীক্ষ্যতে ৰবৰেখাত্ৰয়ৱান গুবোৰ্গলঃ || ৭.৩৭ ||

সকলাস্তকলংককালিমস্ফুৰদিংদুপ্রকৰোৰুৰিভ্ৰমম |
অধৰীকুৰুতে স্ৰশোভয়া ৰদনং দেৱশিখামণেৰিদম || ৭.৩৮ ||

অৰুণাশ্মদলাংতৰোল্লসন্নরমুক্তাৱলিমস্য লজ্জয়েত |
হসতঃ সিতদংতসংততিঃ পৰমশ্ৰীৰকণোষ্ঠবোচিষঃ || ৭.৩৯ ||

द्विजबृन्दकृतं कुतूहलाद अनुयोगांधुसहस्रमुत्तमम् ।
इयमेकपदे सब्रती श्रुतिभर्तुः पविपूषयत्यहो ॥ १.४० ॥

जलजायतलोचनस्य मां अरलोकोहयमुपेत्य लालयन् ।
कुरुते पविष्य पृषितं भुरनानन्दकव्यितान्निवृतः ॥ १.४१ ॥

उपकर्णमम्यु भासिता तुलसी मंत्रयतीर लालिता ।
मम नाथ पदं न मंस्रत जलजाद्यानि हवेयुषित्यलम् ॥ १.४२ ॥

विभवाभिभरोद्भवादिकं भुरनानां भुरनप्रभोर्भुरोः ।
अनयोषि दप्रविभ्रमात् सभवांभोजभवाअनां भवेत् ॥ १.४३ ॥

त्रिजगत्तिलकालिकांतरे तिलकोहयं पवभागमास्तुरान् ।
हविनीलगिषींद्रमस्तकस्फुटशोणोपलपंक्तिस्निभः ॥ १.४४ ॥

नरमंबुधवं रिडं वयद्रवद्विद्युद्वलयं जगदगुणोः ।
अरलोक्य कृतार्थतामगां सजटामंडलमंडनं रपुः ॥ १.४५ ॥

न बमाहपि पदांगुलीलसन्नखधूराजदनंतसदगुणान् ।
गणयेद गणयंत्यनावतं पवमान कोहस्य पवो गुणान् वदेत् ॥ १.४६ ॥

न कुतूहलिता कुतूहलं तनुमेनामरलोक्य सदगुणोः ।
सनरावराणांडदर्शिनो गृहवुद्ध्या मम निष्कुतूहलम् ॥ १.४७ ॥

ইতি চিংতয়তা মহাধিয়া পদরীং বাহ্যগতামতীযুশা ।
স মনোনয়নৈঃ পুৰাগতঃ তত আপে রপুশাহপি বেদৰাট ॥ ৭.৪৮ ॥

গুরুভক্তিভবানতাকৃতিঃ বিৰচয়াংজলিবংধমংজসা ।
ক্ষণমামুকুলীকৃতেক্ষণঃ স গুরুং কেবলমভ্যরংদত ॥ ৭.৪৯ ॥

বিনয়াভরণেন ভূষিতঃ স্ফুটমষ্টাংগবিশিষ্টচেষ্টিতঃ ।
ভগবত্তমপাদপংকজে ভগবান স প্রণনাম ভাগ্যবান ॥ ৭.৫০ ॥

স নিবীক্ষ্য পৰাশৰাঅজঃ প্রণতং প্রেষ্ঠমশেষসদুগৈঃ ।
কৰযোয়ুগলেন বল্পনা তমুদস্থা পয়দাশুপাতিনা ॥ ৭.৫১ ॥

অমিতপ্রমতিং শ্ৰুতীশ্ৰবঃ পৰিবেভে পৰিগৃহ্য তং দৃতম ।
প্রণয়ামৃতপূর্ণমানসঃ স্মিতবক্রঃ পৰিফুল্ললোচনঃ ॥ ৭.৫২ ॥

য়মজাম্যুদরাস উর্জিতো যদি জাংবুনদরাৰি সংব্রজেত ।
কনকদ্যুতিমধ্বসংগরানুপমীয়েত স তেন নীলভাঃ ॥ ৭.৫৩ ॥

যদি বাজরিভূষণৈয়ুতৌ দিব্জবয়ান্ৰয়জাৰিমৌ হৰী ।
নৃপগোত্রভুরোঃ পুৰাহঅনোঃ স্ফুটতুল্যারূপগূঢ়য়োর্মিথঃ ॥ ৭.৫৪ ॥

ইদমাপ শূকোহপি লালনং ন সমগ্রং জগতাং পিতুঃ পিতুঃ ।
অলভিষ্ট যদেষ ধন্য ইত্যতিকৌতূহলমপি তাপসৈঃ ॥ ৭.৫৫ ॥

অমুষ্য শিষ্যা বিনয়েন তস্মৈ গুরোৰভিপ্রায়রিদো ব্ৰিদক্ষাঃ |
তদাহনূৰূপং দদুৰাসনং তে চতুৰ্মুখায়ৈৰ মুকুংদদাসাঃ || ৭.৫৬ ||

আস্যতামিত্যুদীৰ্যোপরিষ্ঠে সত্যবত্যাঃ সুতে সত্যব্ৰাচি |
নংদয়ন মংদহাসাৰলোকৈঃ তান মুনীংদ্রানিহোপাৰিশত সঃ || ৭.৫৭ ||

অৰগম্য তং মুনিগণা ব্ৰিষ্ঠতো
ব্ৰিধিৰদ্র্যধুৰ্ৰিধিৰিদোহস্য মাননাম |
অপি সংকথাঃ শ্ৰুতিসুখাঃ কৰীংদ্রয়ো
বনয়োৰ্নিশম্য পৰমাং মুদং যয়ুঃ || ৭.৫৮ ||

সজ্জ্ঞানানায়ানংদরিজজানমূতী প্রাপ্তৌ পৃথ্বীমাশ্রমে তত্র তারত |
জাজ্বল্যেতে বিষ্ণুরায়ু স্ম দেবৌ বেদর্যাসানংদতীৰ্থাভিধানৌ || ৭.৫৯ ||

|| ইতি শ্ৰীমৎকবিকুলতিলক ত্ৰিৰিক্ৰমপংডিতাচাৰ্যসুত
নাৰায়ণপংডিতাচাৰ্যব্ৰিচিতে শ্ৰীমধ্বব্ৰিজয়ে
আনংদাংকিতে সপ্তমঃ সৰ্গঃ ||